

FÅGELINVENTERING VASALOPPSVÄGEN

Fågelinventering enligt metod revirkartering i Hägersten, Stockholms kommun.

Ekologi Gruppen - 2024-06-14, Dnr 2021-05148

20 september 2024
Slutversion

**EKOLOGI
GRUPPEN**

Beställning: Botrygg AB
Framställt av: Ekologigruppen AB
www.ekologigruppen.se
Telefon: 08-525 201 00
Slutversion: 20 september 2024
Uppdragsansvarig: Rikard Anderberg
Medverkande: Ossian Rydebjörk
Intern granskning av rapport: Fingal Gylling 2024-06-10
Foton: Ekologigruppen AB
Illustrationer och kartor: Ekologigruppen AB
Internt projektnummer: 10734
Bild på framsidan av häckande stare. Bilden är inte tagen vid inventeringen.

**EKOLOGI
GRUPPEN**

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	3
Uppdragets mål och syfte	3
Metod	4
Resultat	7
Naturvårdsrelevanta arter	7
Naturtyper och fågelbiotoper i området	8
Fynd- och fortplantningsområden-/revirkartor	8
Tidigare fynd	11
Presentation av naturvårdsrelevanta arter	13
Vanligt förekommande fågelarter	18
Lagstiftning för fåglar	19
Artskyddsförordningen	19
Förslag till vidare utredningar	21
Referenser	22
Bilaga 1. Inventeringsfakta	23
Bilaga 2. Metodik	24
Fältinventering	24
Bilaga 3. Observationer som inte bedöms relevanta ur artskyddsförordningssynpunkt	26

Sammanfattning

Ekologigruppen har på uppdrag av Botrygg AB genomfört en fågelinventering i detaljplaneområde Vasaloppsvägen i Hägersten. Inventeringsområdet ligger i tätorten Hägersten i Stockholms stad. Läge och avgränsning framgår av kartan i Figur 1. Målet med utredningen har varit att sammanställa kunskap om områdets värden för fågellivet och utreda vilka fågelarter som har fortplantningsområden/revir inom detaljplaneområdet och i dess närhet. Syftet har varit att skapa ett kunskapsunderlag om områdets fågelliv för att kunna beakta ekologiska aspekter i arbetet med en pågående detaljplan.

Två metoder användes vid inventeringen: revirkartering och atlasinventering. Genom att kombinera de båda metoderna ges svar på hur många revir av en specifik art det finns inom ett område, och möjlighet att bedöma sannolikheten för häckning av alla förekommande arter inom området.

Naturvårdsrelevanta arter

Fokus har legat på arter vars nationella, regionala eller lokala bevarandestatus är sådan att särskilda åtgärder kan vara aktuella i samband med en exploatering. Detta omfattar arter som är rödlistade, arter markerade med B i fågeldirektivets bilaga 1, arter som uppvisar en negativ trend, samt arter med lokalt liten population. Dessa arter benämns i denna rapport som naturvårdsrelevanta arter. Motiv till varför en art bedöms vara naturvårdsrelevant finns under respektive art under resultatdelen. Även vanligt förekommande fågelarter har omfattats av inventeringen.

26 arter noterades

I samband med inventeringen påträffades 26 fågelarter. Av dessa arter är elva naturvårdsrelevanta och 15 är vanligt förekommande arter. Tio av de naturvårdsrelevanta arterna är rödlistade och en har en negativ trend. För sju av de naturvårdsrelevanta arterna är bedömningen att de har fortplantningsområde/revir inom planområdet/inventeringsområdet. Ytterligare 15 naturvårdsrelevanta fågelarter finns noterade från det inventerade området enligt databasen Artportalen (sökning mellan 2004–2024).

Artskyddsförordningen

Från och med 2022-10-01 gäller en justering av lagstiftning för fåglar i artskyddsförordningen. För alla fågelarter gäller liksom tidigare att man inte får avsiktligt förstöra bon eller ägg. Vad gäller naturvårdsrelevanta arter så får man enligt nya lagstiftningen inte stör dem om denna störning riskerar innebära att populationen inte kan bibehållas på en tillfredställande nivå.

Rekommendationen är att genomföra en artskyddsutredning där en bedömning av påverkan på arterna utreds och föreslag på skyddsåtgärder ges i syfte att undvika att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen.

Inledning

Uppdragets mål och syfte

Ekologigruppen har på uppdrag av Botrygg AB genomfört en fågelinventering i detaljplancområdet vid Vasaloppsvägen i Västertorp. Läge och avgränsning framgår av Figur 1.

Figur 1. Översiktsskarta över inventeringsområdet.

Fågelinventeringen har omfattat alla fågelarter. Fokus i uppdraget har legat på arter vars nationella, regionala eller lokala bevarandestatus är sådan att särskilda åtgärder kan vara aktuella i samband med en exploatering. Detta omfattar arter som är rödlistade, arter markerade med B i fågeldirektivets bilaga 1, arter som uppvisar en negativ trend, samt arter med lokalt liten population. Dessa arter benämns i denna rapport som naturvårdsrelevanta arter. Motiv till varför en art bedöms vara naturvårdsrelevant finns under respektive art under resultatdelen.

Målet med utredningen har varit dokumentera områdets värde som fortplantningsområde för fåglar. För naturvårdsrelevanta arter har målet varit att utreda och avgränsa arternas fortplantningsområden i form av häckningsrevir inom området. För övriga arter har målet varit att uppskatta antal par i inventeringsområdet (Figur 1). För samtliga arter är målet att indicium på häckning i inventeringsområdet ska kartläggas.

Syftet har varit att ta fram ett kunskapsunderlag om områdets fågelliv för att kunna beakta ekologiska aspekter i arbetet med en pågående detaljplan. Vidare kan fågelinventeringen ligga till grund för en artskyddsutredning som belyser detaljplanens eventuella påverkan på skyddade fågelarter för tillståndsprövning enligt miljöbalken. En artskyddsutredning kan också vid behov

ge förslag till skyddsåtgärder för att undvika störning som riskerar att populationerna av förekommande fågelarter inte kan bibehållas på en tillfredställande nivå.

Fågelarter som behandlas med noggrann utredning (naturvårdsrelevanta arter)

Rödlistade arter

Den svenska rödlistan utarbetas av Artdatabanken. Rödlistan uppdateras vart femte år och den senaste rödlistan gavs ut 2020. Rödlistan i sig innebär inget skydd utan anger olika arters risk att dö ut från Sverige. Arterna listas i olika rödlistkategorier beroende på artens status. Det finns sex rödlistningskategorier: (RE) nationellt utdöd, (CR) akut hotad, (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) nära hotad, (DD) kunskapsbrist. Arter utan känd minskning eller negativ påverkan och med tillräckligt stor population klassas som livskraftiga (LC).

Fågelarter listade i artskyddsförordningens bilaga 1

Här listas arter som är särskilt skyddade i EU:s fågeldirektiv. För dessa arter måste respektive stat upprätta skyddade livsmiljöer. Dessa arter markeras med förkortningen FD.

Fågelarter med liten lokal population

Här innefattas arter som lokalt har en liten population men som inte är rödlistade då de är förhållandevis vanliga i ett nationellt perspektiv.

Fågelarter som uppvisar en negativ trend

Innefattar arter med tydligt negativ trend som är statistiskt säkerställd under en flerårig period, men som inte fångats upp i någon rödlisteklassning. Med negativ trend avses arter som minskat med mer än 20% de senaste 5 åren.

Tidigare rödlistade fågelarter

De tidigare rödlistade arter som omfattas är de arter där populationen inte minskar men där denna stabiliserats på en lägre nivå (minst <-25%) på grund av habitatförändringar i Sverige. Arter som återgått till en tillfredställande nivå omfattas ej.

Ansvarig för rapporten har varit Ossian Rydebjörk. Medverkande har varit Ebba Melin (kartor). Fältarbete har genomförts under perioden 2024-03-14 till 2024-05-29 av Ossian Rydebjörk. Intern kvalitetsgranskare har varit Fingal Gyllang.

Metod

Nedan summeras de viktigaste delarna i genomförande av inventeringen. För mer information rörande metodik och tillvägagångssätt hänvisas bilaga 2, Metodik.

Förarbete

Inför fältarbetet genomfördes ett förarbete med framtagande av fältkartor, upplägg av inventeringsrutter, samt sök i databasen Artportalen från år 2004–2024 (Artportalen 2024). Utsök från Artportalen gjordes flera gånger inför inventeringen i syfte att få en bild av nuvarande och tidigare utbredning av naturvårdsrelevanta arter i inventeringsområdet (Figur 1).

Fältarbete

Totalt genomfördes fem besök i området mellan mars och slutet av maj genom att området systematiskt gick igenom i enlighet med gängse metodik (Naturvårdsverket 2003). Besöken i mars syftade till att täcka in arter som påbörjar sin häckning tidigt på säsongen, till exempel

hackspettar. För att inventera arter som anländer sent från sina övervintringslokaler till sina häckningsplatser förlades de sista besöken till slutet av maj. I bilaga 1 redovisas inventeringsfakta.

Vid fältbesöken användes programvaran Field Maps för att registrera fågelobservationer. Vid varje observation av naturvårdsrelevant fågel noterades art, position, om möjligt kön, antal, häckningskriterie/aktivitet. För att optimera förutsättningarna för fågelobservationer genomfördes inventeringarna från tidig morgon till förmiddag och företrädesvis under dagar med klart väder och svaga vindar.

Inventeringen utfördes i enlighet med de två metoderna Revirkartering och Atlasinventering. Genom att kombinera de båda metoderna ges svar på hur många revir av en specifik fågelart det finns inom ett område och om det rör sig om konstaterad, trolig eller möjlig häckning.

Revirkartering

Fågelinventeringen genomfördes i fält genom metod: Fåglar, revirkartering, generell metod (Naturvårdsverket 2012). Undersökningstypen är den vanligaste metoden för bestämning av tätheter av fågelarter i landmiljöer och den mest relevanta när det gäller att kartlägga fågelarters fortplantningsområde. Metodiken rekommenderar åtta till tolv fältbesök fördelade på olika tidpunkter under fåglars häckningstid och under samma år (Naturvårdsverket 2012). Vid denna inventering gjordes ett avsteg från denna metodik genom att endast fem besök genomfördes vilket innebär en viss osäkerhet jämfört med standardmetodik. Detta beror på att inventeringsområdet ligger mitt i en tätort medan metodiken avser inventering i skog. Därför avgränsades revir redan vid två noteringar av en art istället för tre som annars är standard. Undantag görs om en art påträffas vid sin boplats etc.

Atlasinventering

Revirkarteringen kompletterades med undersökningstyp atlasinventering (Bengtsson, K. & Green, M. 2013), enligt metodik från svensk fågelatlas (BirdLife 2012). Syftet med metoden är att kartlägga hur säkert det är att en viss fågelindivid häckar på platsen. Detta görs genom att registrera beteenden som kan tyda på häckning, till exempel vuxen fågel med mat i näbben som indikerar en konstaterad häckning. Metodiken bygger på ett system med 20 olika kriterier som på olika sätt påvisar de tre kategorierna konstaterad, trolig eller möjlig häckning (Bengtsson, K. & Green, M. 2013).

Artportalen

Ytterligare information om områdets fågelliv har inhämtats från databasen Artportalen (sökning 2004-2024) om det har funnits relevanta data. Utsök av data har skett inom ett större område än inventeringsområdet (Figur 1) då fynd i Artportalen ofta har relativt dålig geografisk noggrannhet. Analys har gjorts av fyndens relevans inom inventeringsområdet utgående från kommentarer för de enskilda fynden, samt fall relevant häckningsbiotop finns i området. Alla noterade arter i denna inventering har rapporterats på databasen Artportalen.

Avgränsningar

Alla fågelarter har omfattats av inventeringen men fokus för denna inventering har legat på så kallade naturvårdsrelevanta arter (se faktaruta sid. 6). För dessa arter har eventuella fortplantningsområden/revir ritats ut. Arter som inte omfattas av revirkarteringen är lokalt mycket vanliga arter som exempelvis lövsångare, blåmes, talgoxe, skata och bofink. Dessa arter

noteras bara genom uppskattning av antalet par i inventeringsområdet, samt häckningskriterium enligt metodik atlasinventering (BirdLife 2012), Bilaga 2.

Det har inte ingått i uppdraget att utreda bevarandestatus, störning, påverkan på fortplantningsområden eller om artskyddsförordningen är tillämplig i området för påträffade arter.

Osäkerhet i bedömningen

Revirkarteringen har viss grad av osäkerhet, särskilt vad gäller exakt geografisk avgränsning av fortplantningsområden/revir. Ju färre observationer som revirkarteringen bygger på desto större osäkerhet finns vad gäller den geografiska avgränsningen av fortplantningsområdet/reviret. För arter med stora revir som exempelvis gråkråka och många hackspettar kan det trots flera observationer ofta vara svårt att avgränsa reviret. För vissa arter saknas också kunskap om generell revirstorlek varför det är svårt att avgränsa reviren.

Det finns i flera fall en viss osäkerhet avseende fynd från databasen Artportalen eftersom de ofta har en låg lägesnoggrannhet. Det kan leda till att arter som är registrerade utanför inventeringsområdet ändå hör hemma där. Vi bedömer dock sammantaget att aktuell inventering har så god säkerhet att kunskapskravet i miljöbalken uppfylls.

Resultat

I samband med inventeringen påträffades 26 fågelarter: Elva naturvårdsrelevanta fågelarter och 15 vanligt förekommande fågelarter. De naturvårdsrelevanta arterna redovisas i Tabell 1. Observationer och avgränsade revir för dessa arter redovisas i kartor Figur 2 – 3. De naturvårdsrelevanta fågelarter som enligt databasen Artportalen (sökning mellan 2004-01-01–2024-06-04) finns noterade från inventeringsområdet presenteras i Tabell 2. De vanligt förekommande arter som påträffades under inventeringen redovisas i Tabell 3. De förkortningar som används i texterna nedan är rödlistekategorier: NT=nära hotad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, LC=livskraftig.

Naturvårdsrelevanta arter

Tio av arterna är rödlistade och en har en negativ trend (Faktaruta sidan 4). För sju av de naturvårdsrelevanta arterna är bedömningen att de har fortplantningsområden/revir i inventeringsområdet. Observationer och avgränsade revir för dessa arter redovisas i kartor Figur 2 – 3. Mer information om arternas ekologi, status och trend, samt förekomst i området redovisas under avsnitt *Presentation av noterade naturvårdsrelevanta arter*.

Tabell 1. Tabellen redovisar naturvårdsrelevanta arter som noterades vid inventeringen. FD=Arten är markerad med B i fågeldirektivets bilaga 1. RK=Rödlistekategorier; NT=nära hotad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, LC=livskraftig.

Art	RK	Förekomst/ Häckningsstatus	Datum
Björktrast	NT	Fyra revir av björktrast har avgränsats inom inventeringsområdet. För två av paren kunde häckning konstateras. De övriga två paren häckade troligen.	26/3, 23/4, 2/5, 29/5
Duvhök	NT	En slaktplats efter en duvhök noterades vid ett tillfälle inne i inventeringsområdet. Duvhök är också noterad vid 14 tillfällen från området mellan åren 2009 till 2021, via databasen Artportalen. Ekologigruppens bedömning är att arten inte häckade inom inventeringsområdet 2024, men det utgör lämplig miljö både för häckning och födosök. Det är troligt att inventeringsområdet utgör en del av ett revir av duvhök.	2/5
Fiskmås	NT	Fyra par fiskmåsar har observerats inom och omkring inventeringsområdet. Det är troligt att dessa häckar på omkringliggande hustak utanför inventeringsområdet.	26/3, 23/4, 2/5, 29/5
Gråkråka	NT	Ett revir av gråkråka har avgränsats inom inventeringsområdet och bedömningen är att reviret även sträcker sig utanför detta. Någon boplats kunde inte hittas men det är troligt att arten häckar inom eller intill inventeringsområdet.	14/3, 26/3, 23/4

Art	RK	Förekomst/ Häckningsstatus	Datum
Gråtrut	VU	Arten noterades som förbiflygande vid ett tillfälle. Det är möjligt att arten häckar på något av de omkringliggande hustaken.	26/3 (förbiflygande)
Grönfink	EN	Ett revir av grönfink har avgränsats inom inventeringsområdet och sträcker sig utanför detta. Det är troligt att arten häckar inom eller intill inventeringsområdet.	14/3, 26/3, 2/5
Stare	VU	Ett par stare har konstaterats häcka inom inventeringsområdet. En stare sågs mata ungar vid sista fältbesöket.	29/5
Svartvit flugsnappare	NT	Ett par svartvit flugsnappare har konstaterats häcka strax utanför inventeringsområdet men bedömningen är att reviret även omfattar delar av inventeringsområdet.	2/5, 29/5
Sädesärta	LC	Ett par sädesärta bedömdes ha revir inom inventeringsområdet. Det är troligt att dessa häckade inom eller strax utanför inventeringsområdet 2024.	23/4, 2/5
Tornseglare	EN	Tornseglare noterades förbiflygande vid sista fältbesöket. Inget revir har avgränsats för att arten inte hävdar revir men det är troligt att arten häckar i någon av de omkringliggande hustaken utanför inventeringsområdet.	29/5
Östersjötrut	VU	Ett par östersjötrutar har observerats inom och omkring inventeringsområdet. Det är troligt att dessa häckar på omkringliggande hustak utanför inventeringsområdet.	23/4, 2/5, 29/5

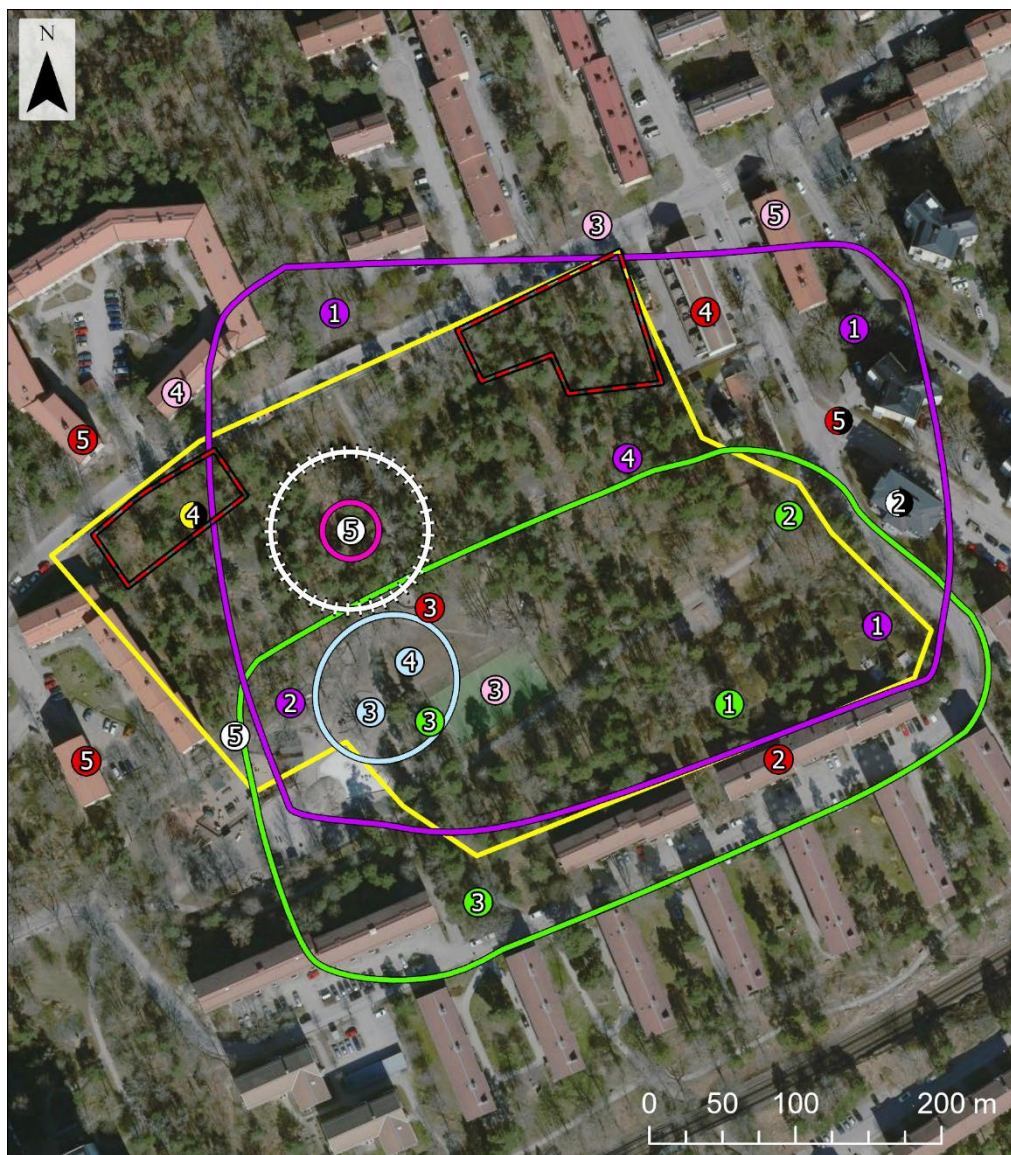
Naturtyper och fågelbiotoper i området

Inventeringsområdet är cirka 3,5 hektar stort och domineras av skogs- och parkmark. Skogsmarken är mycket påverkad då denna ligger mitt i en tätort och är relativt liten. Dock finns fortfarande gamla och nästan gamla träd spridda inom inventeringsområdet. Skogsmarken utgörs på höjderna av hållmarkstallskog med berg i dagen och senvuxna tallar. Nedanför dessa finns brynmiljöer med ädellövträd och bärande buskar. Inventeringsområdet har en variation av naturliga till seminaturliga miljöer som passar för fågelarter som inte är störningskänsliga och tolererar att bo nära människan. I Tabell 1 listas dessa arter.

Fynd- och fortplantningsområden-/revirkartor

I kartorna, Figur 2 – 3, redovisas förekomst av de påträffade naturvårdsrelevanta arterna. Om en art påträffades vid minst två tillfällen inom inventeringsområdet har fortplantningsområden/revir ritats ut. Fågelarternas aktivitet noterades enligt de tjugo kategorier av häckningskriterier som finns i metodik för svensk fågelatlas, Tabell 5 (BirdLife 2012). Aktiviteterna ligger sedan till grund för bedömningen av häckningsindiciet i kategorierna möjlig häckning (enstaka observation av fågeln i häcktid), trolig häckning (permanent revir, varnande fåglar etcetera) och konstaterad häckning (observerad med mat till ungar, bo eller observation av ungar som just lärt sig att flyga).

Det ska påpekas att de avgränsade fortplantningsområdena/reviren i kartorna inte anger exakta avgränsningar utan att det utgörs av evidensbaserade bedömningar. När fortplantningsområden/revir ritats in på kartan har hänsyn tagits till var observationerna av fågeln är gjord, vilken naturtyp arten ofta är knuten till, uppgifter om storlek på revir för respektive art (ArtDatabanken 2024), samt observationer av samma art i intilliggande fortplantningsområden/revir.

Artobservation, siffror anger tillfälle

- Fiskmås (NT)
- Gråkråka (NT)
- Stare (VU)
- Grönfink (EN)

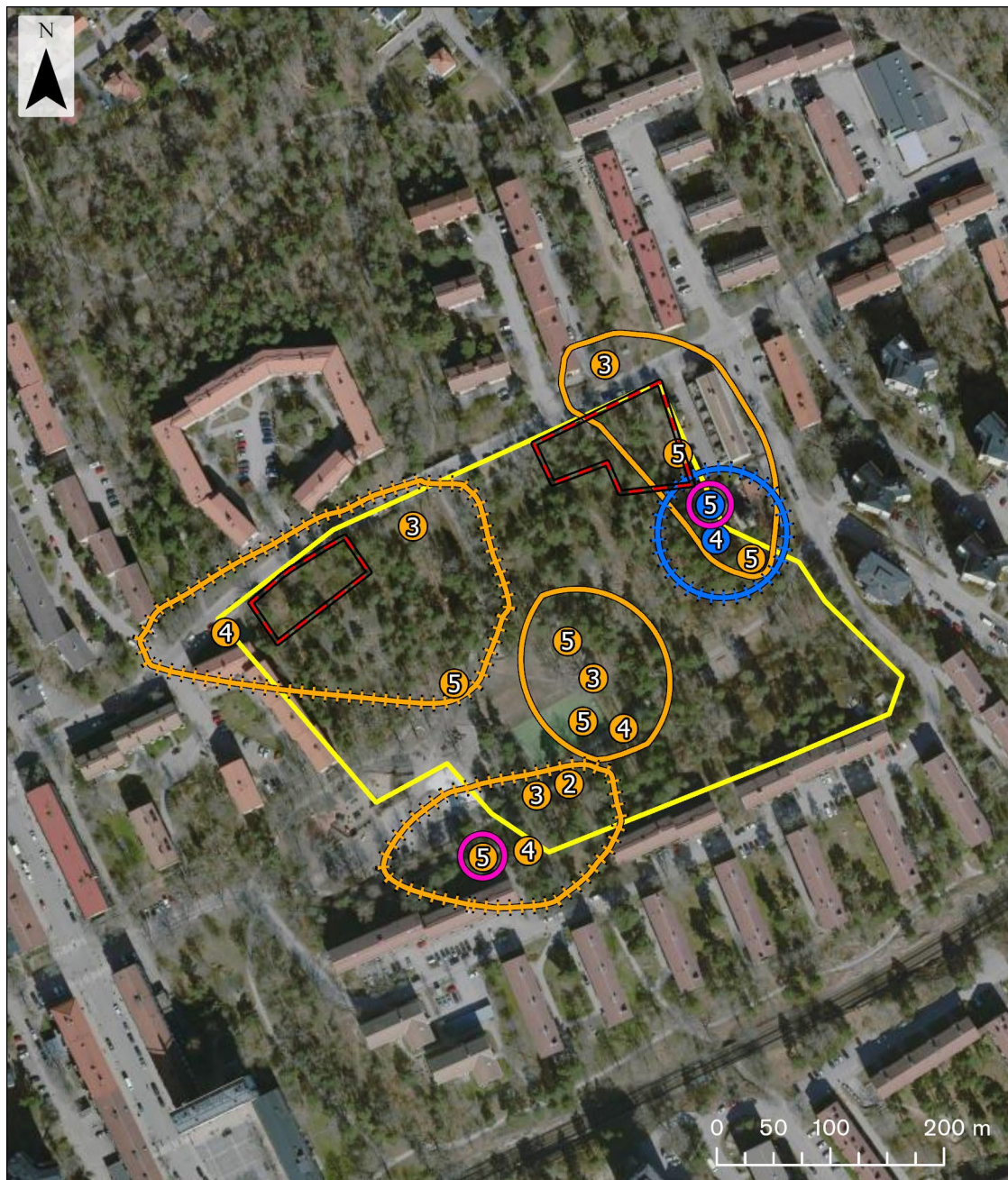
- Sädesärta (LC)
- Gråtrut (VU)
- Tornseglare (EN)
- Duvhök? Slaktplats (NT)
- Östersjötrut (VU)
- Fastighetsområde

- Inventeringsområde

Revir, färg kopplar till art

- Trolig häckning
- Konstaterad häckning
- Boträd

Figur 2. Observationer och revir av naturvårdsrelevanta arter. Revir avgränsas med linjer som är heldragna vid trolig häckning och streckade vid konstaterad häckning.

Artobservation,
siffran anger tillfälle

- Björktrast (NT)
- Svartvit flugsnappare (NT)

Revir, färg kopplar
till art

- Trolig häckning
- Konstaterad häckning

5 Boträd

 Inventeringsområde

 Fastighetsområde

Figur 3. Observationer och revir av naturvårdsrelevanta arter. Revir avgränsas med linjer som är heldragna vid trolig häckning och streckade vid konstaterad häckning.

Tidigare fynd

Det finns många fynd från databasen Artportalen från inventeringsområdet (Tabell 2 och bilaga 3). Flera fynd är registrerade med hög noggrannhet vilket gör att fynden går att knyta till inventeringsområdet. Andra fynd är rapporterade med låg noggrannhet och svåra att koppla till området.

Observationer som bedöms relevanta ur artskyddsförordningssynpunkt

Enligt uppgifter registrerade i databasen Artportalen (sökning 2004–2024) finns flera naturvårdsrelevanta arter noterade från området. Det rör sig främst om fynd av naturvårdsrelevanta arter som potentiellt skulle kunna ha fortplantningsområden i inventeringsområdet eller i dess omedelbara närhet.

Tabell 2. Tabellen visar arter registrerade på databasen Artportalen som bedöms ha fortplantningsområden eller viloplåter inom inventeringsområdet under åren 2004–2024. ASF=Artskyddsförordningen. 4 §=skydd i ASF. FD=Arten är markerad med B i fågeldirektivets bilaga 1. RK=Rödlistekategorier; NT=nära hotad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, LC=livskraftig.

Art	RK	Förekomst/Häckningsstatus	Datum
Entita	NT	Arten är rapporterad från Hägerstensåsen och går inte att knyta till inventeringsområdet. Den är rapporterad som stationär.	2015
Gröngöling	LC	Noterad med låg noggrannhet (283 meter) och utan ytterligare kommentar, varför observationerna inte går att knyta direkt till inventeringsområdet.	2013
Grönsångare	NT	Noterad sjungandes men med låg noggrannhet (283 meter) och utan ytterligare kommentar, varför observationerna inte går att knyta direkt till inventeringsområdet.	2009, 2010, 2012, 2013, 2015
Gulsparr	NT	Noterad med låg noggrannhet (283 meter) och utan ytterligare kommentar, varför observationerna inte går att knyta direkt till inventeringsområdet.	2016
Havstrut	VU	Noterad med låg noggrannhet (283 meter) och utan ytterligare kommentar, varför observationerna inte går att knyta direkt till inventeringsområdet.	2013, 2016, 2019
Mindre hackspett	NT	Tretton observationer av mindre hackspett har gjorts under olika år, bland annat av revirhävdande individer. Vissa observationer är rapporterade med hög noggrannhet, dessa är rapporterade utanför inventeringsområdet. Andra är rapporterade med låg noggrannhet och dessa observationer skulle kunna höra hemma i inventeringsområdet, men detta är inte säkert. Ekologigruppens bedömning är att inventeringsområdet skulle kunna utgöra en del av ett revir av arten.	2007, 2009, 2010, 2011, 2012, 2015, 2022

Art	RK	Förekomst/Häckningsstatus	Datum
Spillkråka	NT	Arten är noterad med låg noggrannhet och kan inte knyts direkt till inventeringsområdet. Arten är dock rapporterad som revirhävande under häckningstid och arten har stora revir. Därför är det möjligt att inventeringsområdet utgjorde en del av ett revir 2011. Arten har dock inte påträffats i närområdet sedan dess och inte av Ekologigruppen under inventeringen, därför bedömer Ekologigruppen att inventeringsområdet troligen inte utgör en del av ett revir 2024.	2011
Talltita	NT	Noterad med låg noggrannhet (283 meter) och utan ytterligare kommentar, varför observationerna inte går att knyta direkt till inventeringsområdet.	2016
Ärtsångare	NT	Noterad med låg noggrannhet (283 meter) och utan ytterligare kommentar, varför observationerna inte går att knyta direkt till inventeringsområdet. Arten har dock noterats vid andra närliggande inventeringar och arten nyttjar troligen dessa områden och inte aktuellt inventeringsområde vid denna inventering 2024.	2009, 2010

Observationer som inte bedöms relevanta ur artskyddsförordningssynpunkt

Enligt Artportalen (2004–2024) har flera naturvårdsrelevanta fågelarter noterats på sätt som inte tyder på revirhävande eller häckning. Dessa arter redovisas i bilaga 3.

Presentation av naturvårdsrelevanta arter

Nedan följer en kortare beskrivning av de påträffade arternas ekologi, status/trend och förekomst i området. Under status och trend motiveras varför en art har bedömts vara naturvårdsrelevant och alltså omfattats av en mer noggrann utredning. Information om arternas ekologi och populationsutveckling har inhämtats från Artfakta (ArtDatabanken 2024), om status och trender från Sveriges fåglar (Wirdheim 2023), Övervakning av fåglarnas populationsutveckling (Green m. fl. 2023) och från Rödlistan 2020. Information om fågelarters förekomst i inventeringsområdet har inhämtats från databasen Artportalen (sökning 2004–2024).

Björktrast (NT)

Förekomst i området

Fyra revir av björktrast har avgränsats inom inventeringsområdet. För två av paren konstaterades häckning när fåglarna bedökte bon samt att nyligen flygga ungar observerades. För de andra två paren är det troligt att de hävkade inom eller intill inventeringsområdet. Arten är rapporterad från området tidigare år via databasen Artportalen.

Ekologi

Björktrast häckar i skogar, ofta i anslutning till odlad mark. Den häckar också i parker och trädgårdar. Daggmaskrika gräsmattor verkar fungera som födosökmiljö. Den förekommer i olika slags miljöer som fjällbjörkskog, löv- och blandskog, parker, alléer, trädgårdar (ArtDatabanken 2024).

Status/trend

Björktrast, som var ny på rödlistan 2020, är rödlistad i kategori NT - nära hotad. Populationen bedöms ha gått ner cirka 20 % de senaste åren (ArtDatabanken 2020). Arten är fortfarande vanlig i Stockholms län. Den verkar inte ha särskilt höga krav på sin livsmiljö i tätortsnära områden och Ekologigruppen bedömer att dess indikatorvärde för värdefulla miljöer är ringa.

Duvhök (NT)

Förekomst i området

En slaktplats efter en duvhök noterades vid ett tillfälle inne i inventeringsområdet. Duvhök är också noterad vid 14 tillfällen från området mellan åren 2009 till 2021, enligt databasen Artportalen. Ekologigruppens bedömning är att arten inte häckade inom inventeringsområdet 2024, men att det förekommer lämplig miljöer både för häckning och födosök. Det är troligt att inventeringsområdet utgör en del av ett revir av duvhök.

Ekologi

Duvhöken, som ofta har stora fortplantningsmiljöer/revir, är starkt bunden till skog, såväl för jakt som för häckning. Undersökningar i barrskogsdominerade landskap visar tydligt att den föredrar att jaga i stora bestånd av gammal skog, och undviker yngre bestånd. Boet byggs i träd, vanligtvis tall eller gran, och samma bo används flera gånger, men den har ofta flera alternativbon i reviret. Duvhöken häckar även i tätortsnära äldre skogar där den har gott om föda i urbana miljöer (ArtDatabanken 2024).

Status/trend

Duvhöken har varit rödlistad sen 2015 och påverkas sannolikt av det moderna skogsbruket med korta omloppstider där skogen sällan tillåts att bli gammal. Eftersom arten främst häckar och jagar i gamla skogar blir bristen på äldre skog en negativ faktor.

Fiskmås (NT)

Förekomst i området

Fyra par fiskmåsar har observerats inom och omkring inventeringsområdet. Det är troligt att dessa häckar på omkringliggande hustak utanför inventeringsområdet. Arten är rapporterad från området många tidigare år via databasen Artportalen.

Ekologi

Fiskmåsen är en flyttfågel som ibland stannar i Sverige. Arten häckar ensam eller i kolonier i våtmarker, längst kuster, på öar, vid insjöar och ibland även på hustak i samhällen. Den är en allätare som äter fisk, maskar och skalbaggar men födosöker också i tätbebyggda områden där den exempelvis kan hitta matrester från människor.

Status/trend

Arten har vid tidigare rödlistningstillfällen bedömts som LC (livskraftig), men populationen minskar nu med en takt som medför att kriterierna för NT (nära hotad) blir uppfyllda. Minskningstakten har uppgått till 16 (7-22) % under de senaste 18 åren. Minskningstakten för den svenska populationen bedöms vara nära gränsvärdet för Sårbar (VU). Populationen i Sverige bedöms utgöras av cirka 100 000 par.

Gråkråka (NT)

Förekomst i området

Ett revir av gråkråka har avgränsats inom inventeringsområdet och sträcker sig utanför detta. Någon boplats kunde inte hittas men bedömningen är att arten troligen häckar inom eller intill inventeringsområdet. Arten är rapporterad från området tidigare år via databasen Artportalen.

Ekologi

Gråkråkan häckar i skogsmark, ofta i anslutning till odlad mark, i parker och trädgårdar samt i olika urbana områden. Detta är den ras av kråka som är bofast i Sverige. Eftersom kråka, när det gäller föda, är generalist och allätare så födosöker den gärna nära mänsklig bebyggelse. Arten har stora revir och för att lyckas med sin häckning behöver den ha tillgång till en ostörd skogsdunge för placering av själva boet.

Status/trend

Gråkråka var ny på rödlistan 2020 i kategorin Nära hotad (NT) och har inte varit rödlistad tidigare.

Gråtrut (VU)

Förekomst i området

Arten noterades som förbiflygande vid ett tillfälle. Det är möjligt att arten häckar på något av de omkringliggande hustaken utanför inventeringsområdet. Arten är rapporterad från området tidigare år via databasen Artportalen.

Ekologi

Gråtruten är en stor måsfågel med ett vingspann på upp till 150 centimeter. Den häckar huvudsakligen kolonivis längst hela östersjöns kuster. Arten är en allätare som bland annat äter rester efter döda djur, fisk, maskar, insekter, fåglar och restavfall.

Status/trend

Arten är relativt vanlig och populationen bedöms uppgå till 61 000 par i Sverige. Arten är rödlistad som VU (sårbar) eftersom arten har minskat kraftigt på senare år. Senaste uppskattningen visar på en minskning på 33% senaste 20 åren.

Grönfink (EN)

Förekomst i området

Ett revir av grönfink har avgränsats inom inventeringsområdet och sträcker sig utanför detta. Det är troligt att arten häckar inom eller intill inventeringsområdet. Arten är rapporterad från området tidigare år via databasen Artportalen.

Ekologi

Grönfinken är en i regionen allmänt förekommande art som var ny på rödlistan 2020 (ArtDatabanken 2024). Grönfink häckar i skogsbryn, enbackar, buskmarker, parker och trädgårdar.

Status/trend

Arten har inte varit rödlistad tidigare, men den mycket kraftiga minskningen de senaste 10 åren, orsakad av sjukdomen gulknopp, har gjort att den placerats i hotkategorin EN-starkt hotade arter (ArtDatabanken 2024). Arten verkar inte ha särskilt höga krav på sin livsmiljö i tätortsnära områden och Ekologigruppen bedömer att dess indikatorvärde för värdefulla miljöer är ringa.

Stare (VU)

Förekomst i området

Ett par stare har konstaterats häcka inom inventeringsområdet. Arten är rapporterad från området tidigare år via databasen Artportalen.

Ekologi

Staren häckar oftast i grova träd med hål men kan också häcka i fågelholkar. Arten behöver en ganska varierad livsmiljö bestående av gräsmattor, åkrar, eller parker. Födosök sker oftast på marken och ibland långt ifrån boplatsten. Staren är rödlistad som sårbar (VU) men är

fortfarande tämligen vanligt förekommande i Stockholms län. Den har visst indikatorvärde för värdefulla och artrika naturmiljöer då den ofta häckar i gamla hålträd och är gynnas av ett varierat odlingslandskap.

Status/trend

Stare är rödlistad som VU-sårbar, på grund av en populationsutveckling som varit nedåtgående under en lång tid. De senaste 20 åren har populationen minskat med drygt 40% (Wirdheim 2024). Enligt Green m.fl. 2024 visade inventeringar genomförda under sommaren på en fortsatt negativ trend, medan inventeringar från vintern 2020/2021 visade på en viss uppgång i antal starar. Uppgång förklaras delvis med mildare och snöfria vintrar.

Svartvit flugsnappare (NT)

Förekomst i området

Ett par svartvit flugsnappare har konstaterats häcka strax utanför inventeringsområdet men bedömningen är att reviret även omfattar delar av inventeringsområdet.

Ekologi

Svartvit flugsnappare häckar i löv- och blandskog, samt i trädgårdar och parker. Arten är hålhäckare och i tätbebyggda områden häckar den gärna i fågelholkar. Svartvit flugsnappare lever främst av insekter, spindlar och fjärilar samt deras larver men under hösten utökas menyn med frukter och bär.

Status/trend

Populationen av svartvit flugsnappare har minskat med knappt 20% de senaste 10 åren och arten är rödlistad som nära hotad (NT).

Sädesärla

Förekomst i området

Ett par sädesärla har revir inom inventeringsområdet och bedömningen är att de troligen häckade inom eller strax utanför inventeringsområdet 2024. Arten är rapporterad från området tidigare år via databasen Artportalen.

Ekologi

Arten häckar i varierande miljöer, gärna i öppen och odlad bygd men även i människans närhet. Sädesärlan är en flyttfågel som vistas i Sverige april till oktober. Den livnär sig på olika insekter.

Status/trend

Arten är inte rödlistad men har minskat med 26 % senaste 20 åren (Wirdheim 2023). Därför är det Ekologigruppens bedömning att sädesärlan är en naturvårdsrelevant art som riskerar att bli rödlistad framöver.

Tornseglare (EN)

Förekomst i området

Tornseglare har observerats födosökande i luftutrymmet ovanför inventeringsområdet. Troligen häckar de i någon av de omkringliggande husen utanför inventeringsområdet. Arten är rapporterad från området tidigare år via Artportalen.

Ekologi

Tornseglare häckar gärna under storkupiga tegelpannor eller i andra håligheter och nischer i byggnader. Majoriteten av tornseglarbeståndet är helt knutet till mänsklig bebyggelse medan en mindre andel häckar i mer ursprungliga miljöer, i första hand i gamla hackspetthål och andra typer av håligheter i träd samt i klippskrevor. Tornseglare kan även häcka i holkar som placeras i högt läge under en takfot eller på en husgavel med fria inflygningsmöjligheter. Födan utgörs uteslutande av insekter samt små spindlar som driver fram i luften hängandes i spinnrådar.

Status/trend

Tornseglare häckar från Skåne till Lappland. Tornseglare är rödlistad i kategorin Starkt hotad (EN) på grund av en kraftig populationsminskning. Under de senaste 24 åren har antalet häckande par minskat med närmare 55%. Rödlisteklassningen för tornseglare har successivt försämrats sedan år 2010 då den bedömdes som Nära hotad (NT). En orsak till tornseglarens tillbakagång är sannolikt brist på lämpliga boplatser.

Östersjötrut (VU)

Förekomst i området

Ett par östersjötrutar har observerats inom och omkring inventeringsområdet. Det är troligt att dessa häckar på omkringliggande hustak. Arten är rapporterad från området tidigare år via databasen Artportalen.

Ekologi

Östersjötrut (*Larus fuscus fuscus*) är en underart av silltruten (*Larus fuscus*). Underarten häckar längs Östersjöns kuster i Sverige, Finland och Estland, i norra Norge, vid insjövatten spridd över hela södra och mellersta Finland, vidare i ryska Karelen till Onega och södra delen av Vita Havet i öster. Den häckar vanligen kolonivis på låga och skogslösa skär. Den kan även häcka på hustak i samhällen. Arten är en allätare som främst äter fisk, men även insekter, daggmaskar och restavfall kan ingå i födan, varför den kan ses födosöka i samhällen.

Status/trend

Östersjötrut är rödlistad som VU (sårbar). Minskningen av silltruten beror huvudsakligen på östersjötrutens kraftiga minskning i Östersjön, från cirka 17 000 par till dagens cirka 9 000. Samtidigt som östersjötruten har minskat i Sverige har utbredningens tyngdpunkt förskjutits norrut. Under 1970-talet fanns två tredjedelar av beståndet längs Götalands och Svealands kuster, men numera är norrlandsbeståndet ungefär lika stort som det i södra Sverige.

Vanligt förekommande fågelarter

I samband med inventeringen noterades en stor mängd mer vanligt förekommande fågelarter. Dessa arter redovisas i Tabell 3.

Tabell 3. Tabellen redovisar övriga fågelarter påträffade i området i samband med inventeringen, samt uppskattat antal par.

Svenskt namn	Aktivitet	Bedömd häckstatus enligt svensk fågelatlas	Uppskattat antal par	Datum
Blåmes	Permanent revir	Trolig häckning	4 par	14/3, 26/3, 23/4, 2/5, 29/5
Domherre	Lockläte	Möjlig häckning	1 ex	14/3
Kaja	Förbiflygande	Möjlig häckning	2 ex	14/3, 29/5
Koltrast	Permanent revir	Trolig häckning	2 par	14/3, 26/3, 23/4, 2/5, 29/5
Nötskrika	Permanent revir	Trolig häckning	1 par	26/3, 23/4, 2/5, 29/5
Nötväcka	Permanent revir	Trolig häckning	1 ex	14/3, 26/3, 23/4
Ringduva	Permanent revir	Trolig häckning	2 par	14/3, 26/3, 23/4, 2/5, 29/5
Rödhake	Permanent revir	Trolig häckning	1 par	23/4, 2/5, 29/5
Skata	Permanent revir	Trolig häckning	1 par	14/3, 26/3, 23/4, 2/5, 29/5
Steglits	Permanent revir	Trolig häckning	1 par	14/3, 26/3, 2/5
Stenknäck	Permanent revir	Trolig häckning	1 par	14/3, 2/5, 29/5
Större hackspett	Permanent revir	Trolig häckning	1 par	14/3, 26/3, 23/4, 29/5
Svarthätta	Spel/sång	Möjlig häckning	1 ex	
Talgoxe	Permanent revir	Trolig häckning	4 par	14/3, 26/3, 23/4, 2/5, 29/5
Trana	Förbiflygande	Ej häckning	1 ex	14/3

Lagstiftning för fåglar

Artskyddsförordningen

Regelverket kring artskydd regleras i Sverige genom artskyddsförordningen. Detta är en nationell lagstiftning som införlivar EU:s art- och habitatdirektiv, samt fågeldirektiv i svensk lagstiftning. Alla svenska fåglar är fridlysta enligt 4 §.

Beslutade förändringar i lagstiftningen 2022

Regeringen fattade 2022-06-16 beslut om att förändringar i artskyddsförordningen. Förändringarna, som berör fåglar omfattas av förordningens 4 §, och trädde i kraft 2022-10-01 (Regeringskansliet 2022).

Artskyddsförordningen 4 §

Det är förbjudet att:

1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om störningen saknar betydelse för att:
 - a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller
 - b) att återupprätta populationen till denna nivå

Förbudet gäller inte jakt efter fåglar. I fråga om sådan jakt finns bestämmelser med motsvarande innebörd i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905).

Skrivningen i punkt 4 i den tidigare förordningen angav att fortplantningsområden och viloplats ej fick skadas eller förstöras. Detta strikta skydd som omfattade alla vilda fåglar utgår nu alltså.

Skyddet inriktas nu på arter där påverkan i form av skogsbruk eller exploatering kan leda till att arternas populationer (regionalt eller lokalt) påverkas negativt. Störning som orsakar sådan påverkan är således förbjuden.

Naturvårdsverket anser i sitt remissvar till regeringen angående förändringen att befintlig praxis att begreppet ”störning” innefattar försämringar eller förstörelse av fåglars fortplantningsområden (Naturvårdsverket 2022). I lagens mening bör således (enligt Naturvårdsverket) en sådan påverkan, som exempelvis ny bebyggelse utgör, tolkas in i förbudet mot störning.

Ekologigruppen bedömer att arter som i denna rapport klassificeras som naturvårdsrelevanta oftast utgör sådana arter där hänsyn behöver tas för att bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå. Naturvårdsrelevanta arter omfattar följande kategorier:

- rödlistade arter
- arter markerade med B i fågeldirektivets bilaga 1
- arter som uppvisar en negativ trend
- arter som har en liten lokal, regional eller nationell population
- arter som tidigare varit rödlistade som omfattas är de arter där populationen inte minskar men där denna stabiliserats på en lägre nivå (minst $<-25\%$) på grund av habitatförändringar i Sverige. Arter som återgått till en tillfredställande nivå omfattas ej.

Till skillnad mot tidigare skrivningar i artskyddsförordningen ska lagen tolkas som att det efter den 2022-10-01 inte längre finns ett strikt skydd mot att skada fortplantningsområden (Artskyddförordningen 2007). Detta skydd ersätts då av förbud mot att störa arter så att deras population kan skadas.

Tillfredsställande population

EU-domen i mars 2021 innebar att det inte var tillåtet att negativt påverka lokal population/bevarandestatus av någon fågelart. Den nya lagstiftningen innebär att det nu istället är förbjudet att skada eller avsiktligt störa vilda fåglar så att det finns risk att en arts population inte längre kan upprätthållas på en tillfredställande nivå eller att möjligheten att återupprätta en redan liten population till en tillfredställande nivå förhindras.

Om en sådan negativ påverkan kan förutses, kan i vissa fall verkamma skyddsåtgärder genomföras så att populationen därmed inte riskerar att minska. De åtgärder som kan vara aktuella är olika former av preventiva eller förbättrande åtgärder som är avsedda att begränsa eller helt motverka de negativa effekterna av en verksamhet eller åtgärd. Exempelvis kan en sådan åtgärd bestå av att skapa nya livsmiljöer eller höja kvaliteten på eller i anslutning till en plats för vila eller fortplantning.

Det ska tilläggas att det finns en stor osäkerhet i hur begrepp som störning och tillfredsställande population ska tolkas i den nya lagstiftningen. Kommande rättsfall som prövar den nya lagen kommer i framtiden tydligare reda ut dessa begrepp.

Förslag till vidare utredningar

De naturvårdsrelevanta fågelarterna liksom vanligt förekommande fågelarter har ett starkt lagligt skydd och påverkan på arterna som förekommer som häckande i detaljplaneområdet bör utredas. Rekommendationen är att genomföra en artskyddsutredning där en bedömning av påverkan på arterna utreds. En artskyddsutredning kan också ge förslag på skyddsåtgärder i syfte att undvika störning som riskerar att populationerna av förekommande fågelarter inte kan bibehållas på en tillfredställande nivå.

Referenser

Tryckta källor:

- Bengtsson, K. & Green, M. 2013. Skånes Fågelatlas. SkOF, Vellinge. Skånes fågelatlas-den skånska häckande fågelfaunans utveckling enligt de båda atlasinventeringarna 1974–1984 och 2003–2009.
- Green M., Haas, F. & Lindström Å. 2023. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2022. Lunds universitet.
- Naturvårdsverket 2003. Undersökningstyp: Fåglar: Revirkartering , generell metod. Version 1:1: 2003-04-04 (Författare Sören Svensson).
- Naturvårdsverket 2010. Manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda fåglar. 2010-12-21. Kapitel förenklad revirkartering.
- Naturvårdsverket 2012. Undersökningstyp: Fåglar: Revirkartering, generell metod. Version 1:1: 2012-06-21 (Författare Sören Svensson).
- Ottosson, U., R. Ottvall, J. Elmberg, M. Green, R. Gustafsson, F. Haas, N. Holmqvist, Å. Lindström, L. Nilsson, M. Svensson, S. Svensson, and M. Tjernberg. 2012. Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. SOF, Halmstad.
- SLU Artdatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala
- Artskyddförordningen 2007. SFS 2007:845.
- Artskyddförordningen 2022. SFS 2022:946
- Wirdheim 2023. Sveriges fåglar 2023. Resutat från inventeringar gjorda till och med 2022. BirdLife Sverige, svensk fågeltaxering vid Lunds universitet, ArdDatabanken, SLU

Digitala källor:

- ArtDatabanken 2024. Artfakta. Webverktyg för sökning om fakta om arter. <https://artfakta.se/artbestamning> (Hämtad: 2024-06-08)
- Artportalen 2024. Artportalen, rapportsystem för arter. <http://www.artportalen.se> (Hämtad: 2024-06-08)
- BirdLife 2012. SOF-Sveriges ornitologiska förening. Häckningskriterier. <http://birdlife.se/atlasinventering/hackningskriterier/>

Bilaga 1. Inventeringsfakta

Fem besök genomfördes i inventeringsområdet genom att området systematiskt gick igenom enligt gängse metodik. Vid fältbesöken användes en iPad med programvara Fieldmaps för att registrera fågelobservationer. Vid varje observation av naturvårdsrelevant fågel noterades art, plats, kön (om möjligt), antal och häckningskriterie/aktivitet.

Fältbesöken startade strax efter soluppgången under dagar med klart väder och svaga vindar och avslutades under förmiddagen eftersom fågelaktiviteten vanligtvis avtar successivt fram på dagen. I Tabell 4 redovisas tidpunkter och inventerare för inventeringstillfällena.

Tabell 4. Tidpunkt för inventeringstillfällena och inventerare.

Besök nr	Datum	Inventerare
1	2024-03-14	Ossian Rydebjörk
2	2024-03-26	Ossian Rydebjörk
3	2024-04-23	Ossian Rydebjörk
4	2024-05-02	Ossian Rydebjörk
5	2024-05-29	Ossian Rydebjörk

Bilaga 2. Metodik

Fältinventering

Två metoder har använts vid inventeringen: revirkartering och atlasinventering. Genom att kombinera de båda metoderna ges svar på hur många revir av en specifik art det finns inom ett område, och om det rör sig om konstaterad, trolig eller möjlig häckning. Denna information redovisas i respektive artkarta. Nedan redovisas de två metoderna närmare.

Metod Revirkartering

Fågelinventeringen har genomförts i fält genom metod: Fåglar, revirkartering, generell metod (Naturvårdsverket 2003). Undersökningstypen är den vanligaste metoden för bestämning av tätheter för fågelarter i landmiljöer. För de flesta av arterna bestäms det absoluta antalet häckande fågelpar genom att deras revir kartläggs inom en avgränsad areal.

Metodiken för en fullständig revirkartering rekommenderar åtta till tio besök i fågelfattiga skogar och 10–12 besök i fågelrika skogar (Naturvårdsverket 2003). Fältbesöken fördelas under fåglarnas häckningstid och ska utföras under samma år. Naturvårdsverkets bedömning är att det i vissa fall, med kvalitet, går att genomföra en inventering med färre besök, även om det innebär en större osäkerhet (Naturvårdsverket 2010).

Inventeringen har framförallt omfattat naturvårdsrelevanta fågelarter som hävdar revir genom sång dagtid. Med naturvårdsrelevanta arter menas här rödlistade arter, arter markerad med B i fågeldirektivets bilaga 1, arter som uppvisar en negativ trend, samt arter med lokalt liten population (faktaruta sidan 6). För dessa arter har revir ritats ut. I områden där bedömningen är att det finns förutsättningar för nattaktiva arter, till exempel ugglor och nattskärar, har ett till två besök förlagts nattetid. Rovfåglar karteras inte med god säkerhet med den metod som använts, men bedömningen är att en rovfågelhäckning sannolikt hade uppmärksammats vid inventeringen.

Vid en revirkartering tar man hänsyn till att det måste finnas observationer från flera besök i varje revir. Antalet observationer som behövs för att revir ska konstateras är tre om antalet inventeringstillfällen är 8–10. Vid denna inventeringen genomfördes endast fem besök, varför revir avgränsades vid endast två noteringar. Hänsyn tas också till samtidiga observationer mellan närliggande revir för att avgöra om det rör sig om ett, två eller flera revir (Naturvårdsverket 2012).

Markeringen för observationen där fågeln uppehöll sig gjordes på handdator. Med grund i antalet observationer under alla inventeringstillfällena och individernas beteende görs en samlad bedömning om arternas revir.

Arter som inte omfattas av revirkarteringen är lokalt mycket vanliga arter som exempelvis lövsångare, blåmes, talgoxe, skata och bofink. Dessa arter noteras bara genom uppskattning av antalet par i inventeringsområdet, samt häckningskriterium enligt metodik svensk fågelatlas (BirdLife 2012), tabell 5.

Metod atlasinventering

Revirkarteringen kompletterades med undersökningstyp atlasinventering (Bengtsson, K. & Green, M. 2013), enligt metodik från svensk fågelatlas (BirdLife 2012). En atlasinventering visar

de olika fågelarternas utbredning i landskapet under häckningstid. Under en atlasinventering letar man efter och registrerar häckande fåglar i det område inventeringen avser. Metodiken bygger på ett system med 20 olika häckningskriterier som på olika sätt påvisar säker, trolig eller möjlig häckning av alla förekommande arter inom området (Bengtsson, K. & Green, M. 2013).

Häckningskriterier

För varje art och revir noteras högsta häckningskriterium enligt metodik svensk fågelatlas (BirdLife 2012), tabell 5. Fågelns aktivitet noterades i en av de tjugo kategorier av häckningskriterier (ex sång, föda till ungar etc.). Aktiviteterna gav sedan bedömningen häckning i kategorierna möjlig häckning (en observation av fågeln i häcktid), trolig häckning (permanent revir, varnande fåglar etc.), konstaterad häckning (observerad med mat till ungar, bo eller nyligen flygga ungar sedda). Permanent revir identifieras då en fågel hörs sjunga vid minst två tillfällen med minst tre dagars mellanrum. Det är troligt att häckning sker inom ett permanent revir men för att betrakta häckningen som konstaterad behövs att högsta häckningskriterie det vill säga besöker bebott bo, mat till ungar, nyligen flygga ungar med mera noterats.

Tabell 5. Häckningskriterier/aktiviteter enligt Birdlife

Konstaterad häckning	Trolig häckning	Möjlig häckning
1. Bo, ägg/ungar	12. Ruvfläckar	17. Par i lämplig häckbiotop
2. Bo, hörda ungar	13. Upprörd/varnande	18. Spell/sång
3. Ruvande	14. Besök på trolig boplats	19. Obs. i häcktid, lämplig biotop
4. Äggskal	15. Parning/parningsceremonier	20. Obs. i häcktid
5. Föda åt ungar	16. Permanent revir	
6. Bär exkrementssäck		
7. Besöker bebott bo		
8. Pulli, nyligen flygga ungar		
9. Nyligen använt bo		
10. Avledningsbeteende		
11. Bobygge		

Bilaga 3. Observationer som inte bedöms relevanta ur artskyddsförordningssynpunkt

Arter redovisade i tabell 6 bedöms inte häcka inom inventeringsområdet utan rör arter som uppehåller sig i området vintertid, rastar under flyttningen eller är förbiflygande.

Tabell 6. Tabellen visar naturvårdsrelevanta arter registrerade på databasen Artportalen som inte bedöms ha fortplantningsområden eller viloplatsar inom inventeringsområdet under åren 2004-2024. Det rör till exempel arter som uppehåller sig i området vintertid eller är förbiflygande. Rödliskategorier: (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) nära hotad. LC=livskraftig.

Art	RK	Förekomst	Datum
Bivråk	LC	Sträckande	2007
Blå kärrhök	NT	Sträckande	2015
Havsörn	NT	Noterad. Området utgör inte lämplig biotop för häckning eller födosökning.	2007
Rödvingetrast	NT	19 observationer har gjorts under flera år. Nästan alla är gjorda vintertid och ingen av observationerna tyder på häckning då inventeringsområdet dessutom inte utgör den typiska häckningsmiljön.	2007, 2010, 2019, 2020, 2021, 2022.
Skrattmå	NT	Sträckande	2009, 2014, 2019
Skräntärna	NT	Förbiflygande	2007